МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра психології

Затверджено
На засіданні кафедри психології
Філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08. 2024 р.)

Завідувач кафедри _____ Софія ГРАБОВСЬКА

Силабус освітньої компоненти

«Психологія вищої школи»,

що викладається в межах

освітньо-наукових програм

для здобувачів ***третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти***

усіх відповідних **галузей знань** та **спеціальностей**

Львів – 2024

Назва освітньої компоненти	**Психологія вищої школи**
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вулиця М. Коперника, 3 https://us02web.zoom.us/j/6649500884?pwd=UWpUMktkOTJCNHVPY3F6MGRIMEh3QT09 Meeting ID: 664 950 0884 Passcode: 1mxvi9
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Філософський факультет Кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Для **освітньо-наукових програм** здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти усіх відповідних ***галузей знань*** та ***спеціальностей***
Викладачі освітньої компоненти	**Грабовська Софія Леонідівна,**кандидат філософських наук, професор, завідувачка кафедри психології філософського факультету
Контактна інформація викладачів	ел. пошта sofiya.hrabovska@lnu.edu.ua тел. (038) 0989533059
Консультації з питань навчання відбуваються	Щовівторка, 15.00-16.00 год. (дистанційно) https://us02web.zoom.us/j/6649500884?pwd=UWpUMktkOTJCNHVPY3F6MGRIMEh3QT09 Meeting ID: 664 950 0884 Passcode: 1mxvi9
Сторінка розміщення освітньої компоненти	https://filos.lnu.edu.ua/academics/postgraduates/postgraduates-psychology
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента «Психологія вищої школи» є вибірковою освітньою компонентою (**навчальною дисципліною**) для освітньо-наукових програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти усіх відповідних галузей знань та спеціальностей, яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів ЄКТС (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) для аспірантів денної та заочної форм навчання. Види діяльностей, в яких аспіранти можуть застосувати отримані знання: дидактична, науково-дослідна,методична, організаційна, виховна, педагогічна тощо) і /або типи задач, у виконанні і розв'язанні якихслухачі зможуть використати здобуті в межах курсу знання і вміння: розв'язувати задачі і проблеми, щовиникають у навчальному процесі та виховній роботі зі студентами, розуміти себе та інших, будуватиефективне спілкування, організовувати командну взаємодію, будувати власну кар'єру.
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітню компоненту «Психологія вищої школи» розроблено таким чином, щоб надати здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системні теоретичні знання та набуття практичних навичок для вирішення конкретних психологічних ситуацій. Навчально-виховний процес у вищій школі вимагає ґрунтовного психолого-педагогічногозабезпечення, високої психологічної і педагогічної культури викладацького складу. Ситуація ускладнюється відсутністю у багатьох вищих навчальних закладах психологічної служби. Тому на викладачів - порадників покладаються також і функції психологів-практиків (такі як вивчення психологічних особливостей особистості студента і групи, допомога студентам в адаптації до навчання, до проживання в гуртожитку, вирішення проблем, що виникають в спілкуванні тощо). Важливою проблемою є розробка ефективних методик викладання у вищій школі, знання психології і тут може стати в нагоді. Особливої ваги набирають психологічні знання в процесі переорієнтації навчання з підходу, центрованого на викладачеві (коли викладач був центральною фігурою навчального процесу: видавав завдання, визначав обсяг матеріалу і напрямку навчального процесу, здійснював контроль за навчанням

	студентів тощо), до підходу, центральною фігурою якого стає студент, який навчається, актуалізуючи свій досвід,використовуючи знання колег, допомогу викладача, найновішу літературу, постійно вправляючись практично. Вибіркова освітня компонента відіграє важливу роль в освітньому процесі, оскільки дозволяє здобувачеві третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію, продовжує розвивати дослідницькі компетентності відповідно до наукових інтересів, а також допомагає відповідати вимогам ринку праці та академічного середовища.
Мета та цілі освітньої компоненти	**Мета** освітньої компоненти «Психологія вищої школи» – ознайомити слухачів з психологічними особливостями діяльності студентів і викладачів в навчальному процесі у вищій школі. Дати знання, вміння, навички з психології, які допомогли б майбутнім викладачам вищої школи та науковцям виробляти ефективні методики викладання, результативно використовувати властивості психічних процесів, розвивати індивідуальні особливості особистості студентів, грамотно спілкуватись, пізнавати себе, бути самоефективним тощо. Основними цілями та завданнями є: формування викладацьких та досліджницьких умінь та навичок на базі використання психологічних знань для удосконалення навчального процесу у вишій школі, формування у майбутніх викладачів та наковців soft skills та критичного мислення, уміння застосовувати індивідуальний суб'єктний підхід до студентів у процесі організації та проведення навчальних та позанавчальних активностей, а також сприяння психологічному благополуччю аспірантів, вироблення у них здатності давати собі раду в складних ситуаціях та відповідати на виклики сьогодення.
Література для вивчення освітньої компоненти	**Основна (базова) література:** 1. Виноградова В.Є, Юрченко В.І. Психологія вищої освіти : теоретичні та практичні аспекти : Навч. посібник.Київ : Каравела, 2019. 308 с. 2. Кайдалова Л.Г. та ін. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник / Л.Г, Кайдалова, Н.В.Альохіна, Н.В. Шварц, І.С. Сабатовська-Фролкіна. Харків : НфаУ, 2019. 248 с. https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/20444/1/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3i%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3i%D1%8F_%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97_%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BF%D0%BE%D1%81i%D0%B1_%D0%97%D0%B0%D0%BC_19.010.pdf 3.Марцева Л. А. *Педагогіка і психологія вищої школи*: навч. посіб. — Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. — 150 с. 4. Психологія вищої школи : навч. посібник / [Софія Грабовська, Наталія Гребінь, Оксана Проць, Інга Петровська, Оксана Рибак] ; за заг. ред. Софії Грабовської. Львів : Лну імені Івана Франка, 2024. 450 с. **Додаткова література:** 1. Атуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально методичний посібник / За заг. редакцією проф. В. Стинської, доц. Л. Прокопів. Івано–Франківськ, 2021. 430 с. 2. Антонівська М. О. Сарновська Н. І. Глобальні тенденції і виклики розвитку вищої освіти: наслідки для України. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. – 2021. (7), С. 213–224. 3. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посібн. Київ: НАУ, 2015. 240 с. 4. Дмитрук, Л. (2019). Проблема адаптації українських та іноземних студентів-першокурсників до навчального процесу. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету, (2), 32–38. https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2019.168360 5.Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 484 с. 6.Карамушка Л. М. *Психологія управління в освіті*: монографія. — К.: Науковий

світ, 2023. — 248 с.
7.Іваненко О. В. Психологічна готовність викладача до інноваційної діяльності у ЗВО // *Психологічний часопис*. — 2024. — № 1(35). — С. 45–52.
8.Сидоренко Н. М. Емоційний інтелект як чинник професійного становлення викладача // *Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. Серія «Психологія»*. — 2025. — № 2(58). — С. 33–40.
9.Гуменюк І. С. Соціально-психологічні чинники адаптації аспірантів до академічного середовища // *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. — 2024. — № 4(98). — С. 21–28.
10.Бойко Т. В. Академічна доброчесність у контексті психології вищої освіти // *Personality and Environmental Issues*. — 2025. — № 1(12). — С. 11–19.
11.Нечітайло, І. С., & Назаркін П. О. (2019). Культурний капітал сучасної студентської молоді: структура, типи і практики накопичення (на прикладі студентства м. Харкова). Науково-теоретичний альманах Грані, 22(4), 5-14. https://doi.org/10.15421/171938
11. Освіта в умовах війни: реалії, виклики та шляхи подолання: матеріали II Форуму академічної спільноти (20–24 червня 2022 року, м. Дніпро; Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури») / Упоряд. М. В. Савицький, І. П. Мамчич. Дніпро: ДВНЗ «ПДАБА», 2022. 152 с.
12. Педагогічна комунікація: практикум для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» освітнього ступеня магістр / укладач О. М. Фенцик. – Мукачево: вид-во МДУ, 2019. – 162.
13. Поліщук О.М. Мотивація та її ресурси в освітньому просторі. Вплив комунікативно-інформаційного простору на психологічні особливості й особистісні ресурси людини в умовах дії дестабілізаційних факторів на суспільство : монографія / за наук. редакцією І.М. Зварича. – Чернівці: Чернівец. нац. ун-т, 2022. – 344 с. С.227-252.URL: https://drive.google.com/drive/folders/1y9JM_YupCQZpqnjWDF4WuC4XlsYF1vqq?usp=sharing; https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/4181
14. Самойленко, О. О. & Іващенко, М. М. (2017) Розвиток дистанційного навчання у педагогічній теорії та практиці: аналіз зарубіжних досліджень. Theory and methods of educational management, № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ttmuo_2017_1_17.
15. Фенцик О. М. Педагогічна комунікація: навчальний посібник для студентів спеціальностей 011 «Освітні, педагогічні науки», 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта» освітнього ступеня магістр / укладач О. М. Фенцик. – Мукачево: вид-во МДУ, 2018. - 215 с.
16. Aelterman N., Vansteenkiste M., Haerens L., Soenens B., Fontaine J. R. J., Reeve J. (2019). Toward an integrative and fine-grained insight in motivating and demotivating teaching styles: The merits of a circumplex approach. Journal of Educational Psychology, 111(3), 497–521.
17. Asanov, I., Flores, F., McKenzie, D., Mensmann, M., and Schulte, M. (2021). Remote-learning, Time-Use, and Mental Health of Ecuadorian High-School Students during the COVID-19 Quarantine. World Dev. 138, 105225.
18. Aucejo, E. M., French, J. F., Araya, M. P. U., & Zafar, B. (2020). The impact of COVID-19 on student experiences and expectations: Evidence from a survey (NBER Working Paper No. 27392). Retrieved from National Bureau of Economic Research website: https://www.nber.org/papers/w27392.
19. Bhattacherjee, A. (2019). Social Science Research: Principles, Methods and Practices (Revised Edition). Tampa, FL: University of South Florida.
20. Bottiani, J. H., Duran, C. A. K., Pas, E. T., & Bradshaw, C. P. (2019). Teacher stress and burnout in urban middle schools: Associations with job demands, resources, and effective classroom practices. Journal of School Psychology, 77, 36–51.
21. Brodka, P., & Parikka, L. (2019). Motivation to Study Social Services in Higher Education: Case: Laurea University of Applied Sciences.
22. Budge, S. L., Domínguez, S. Jr., and Goldberg, A. E. (2020). Minority stress in nonbinary students in higher education: the role of campus climate and belongingness. Psychol. Sex. Orient. Gender Divers. 7, 222–229.

23. Buyukiscan, E. S. (2018). Factors predicting psychological adjustment among university students in Turkey. International Journal of Psychological Studies, 10(4), 25.
24. Bruffaerts R, Mortier P, Kiekens G, Auerbach RP, Cuijpers P, Demyttenaere K, Kessler RC. Mental health problems in college freshmen: prevalence and academic functioning. J Affect Disord. 2018;225:97–103.
25. Cage, E., Stock, M., Sharpington, A., Pitman, E., and Batchelor, R. (2020). Barriers to accessing support for mental health issues at university. Stud. High. Educ. 45, 1637–1649.
26. Carmona-Halty, M., Salanova, M., Llorens, S., & Schaufeli, W. B. (2021). Linking positive emotions and academic performance: The mediated role of academic psychological capital and academic engagement. Current Psychology, 40(6), 2938–2947.
27. Charles, N. E., Strong, S. J., Burns, L. C., Bullerjahn, M. R., & Serafine, K. M. (2021). Increased mood disorder symptoms, perceived stress, and alcohol use among college students during the COVID-19 pandemic. Psychiatry Research, 296, 113706.
28. Chen, T., and Lucock, M. (2022). The mental health of university students during the COVID-19 pandemic: an online survey in the UK. PLoS ONE 17, e0262562.
29. Chen, X., Dallmeier-Tiessen, S., Dasler, R., Feger, S., Fokianos, P., Benito Gonzalez, J., … & Neubert, S. (2019). Open is not enough. Nature Physics, 15, 113-119.
30. Clabaugh, A., Duque, J. F., and Fields, L. J. (2021). Academic stress and emotional well-being in United States college students following onset of the COVID-19 pandemic. Front. Psychol. 12, 628787.
31. College Board. (2018). AP program participation and performance data 2018.
32. Collie, R. J., Malmberg, L. E., Martin, A. J., Sammons, P., & Morin, A. J. S. (2020). A multilevel person-centered examination of teachers' workplace demands and resources: Links with work-related well-being. Frontiers in Psychology, 11.
33. Defeyter, M. A., Stretesky, P. B., Long, M. A., Furey, S., Reynolds, C., Porteous, D., et al. (2021). Mental well-being in UK higher education during Covid-19: do students trust universities and the government? Front. Public Health 9, 646916.
34. Dias, P. C., Peixoto, R., & Cadime, I. (2021). Associations between burnout and personal and professional characteristics: A study of Portuguese teachers. Social Psychology of Education, 24(4), 965–984.
35. Elmer, T., Mepham, K., & Stadtfeld, C. (2020). Students under lockdown: Comparisons of students' social networks and mental health before and during the COVID-19 crisis in Switzerland. Plos One, 15(7). https://doi.org/10.1371/journal.pone.0236337.
36. Elphinstone, B., Whitehead, R., Tinker, S. P., & Bates, G. (2019). The academic benefits of 'letting go': The contribution of mindfulness and nonattachment to adaptability, engagement, and grades. Educational Psychology, 39(6), 784–796.
37. Freire, C., Ferradás, M., Regueiro, B., Rodríguez, S., Valle, A., and Núñez, J. C. (2020). Coping strategies and self-efficacy in university students: a person-centered approach. Front. Psychol. 11, 841.
38. Giannopoulou, I., Efstathiou, V., Triantafyllou, G., Korkoliakou, P., and Douzenis, A. (2021). Adding Stress to the Stressed: Senior High School Students' Mental Health amidst the COVID-19 Nationwide Lockdown in Greece. Psychiatry Res. 295, 113560.
39. Green, Z. A., Faizi, F., Jalal, R., and Zadran, Z. (2021). Emotional support received moderates academic stress and mental well-being in a sample of Afghan university students amid COVID-19. Int. J. Soc. Psychiatry. 207640211057729.
40. Harris, G. L. (2013) Incorporating Adult Learning Methods and Project Based Learning in Laboratory Metrology Courses. In Proceedings of 120th ASEE Annual Conference & Exposition of the American Society for Engineering Education. – https://tsapps.nist.gov/publication/get_pdf.cfm?pub_id=913716.
41. Hazan Liran, B., & Miller, P. (2019). The role of psychological capital in academic adjustment among university students. Journal of happiness studies, 20(1), 51–65.

42. Holliman, A. J., Martin, A. J., & Collie, R. J. (2018). Adaptability, engagement, and degree completion: A longitudinal investigation of university students. Educational Psychology, 38(6), 785–799.
43. Holliman, A. J., Sheriston, L., Martin, A. J., Collie, R. J., & Sayer, D. (2019). Adaptability: Does students' adjustment to university predict their mid-course academic achievement and satisfaction? Journal of Further and Higher Education, 43(10), 1444–1455.
44. Hou, T.-y., Mao, X.-f., Dong, W., Cai, W.-p., and Deng, G.-h. (2020). Prevalence of and Factors Associated with Mental Health Problems and Suicidality Among Senior High School Students in Rural China During the COVID-19 Outbreak. Asian J. Psychiatry 54, 102305.
45. Ilies R, Yao J, Curseu PL, Liang AX. Educated and happy: a four-year study explaining the links between education. Job Fit Life Satisfaction. 2019;68(1):150–76.
46. Ismail, M. J., & Anuar, A. F. (2020). The significance of music to gifted students. Quantum Journal of Social Sciences and Humanities, 1(4), 33–43.
47. Jackson, M., Ray, S., & Bybell, D. (2019). International students in the US: Social and psychological adjustment. Journal of International Students, 3(1), 17–28.
48. Kodish, T., Lau, A. S., Gong-Guy, E., Congdon, E., Arnaudova, I., Schmidt, M., et al. (2022). Enhancing racial/ethnic equity in college student mental health through innovative screening and treatment. Adm. Policy Ment. Health 49, 267–282.
49. Kollerová, L., Soukup, P., Strohmeier, D., & Caravita, S. C. S. (2021). Teachers' active responses to bullying: Does the school collegial climate make a difference? European Journal of Developmental Psychology, 18(6), 912–927.
50. Lee, M. R. (2018). A study on effects of mentoring education program by advisor onto adaptation and relationship of university freshmen. Asia-pacific Journal of Convergent Research Interchange, 4, 41–52.
51. Lee, S. Y., & Hall, N. C. (2020). Understanding Procrastination in First-Year Undergraduates: An Application of Attribution Theory. Social Sciences, 9(8), 136.
52. Liang, L., Ren, H., Cao, R., Hu, Y., Qin, Z., Li, C., et al. (2020). The Effect of COVID-19 on Youth Mental Health. Psychiatr. Q. 91, 841–852.
53. Liu, X., Ping, S., and Gao, W. (2019). Changes in undergraduate students' psychological well-being as they experience University Life. Int. J. Environ. Res. Public Health 16, 2864.
54. Luo, J., Ren, S., Li, Y., & Liu, T. (2021). The effect of college students' adaptability on nomophobia: Based on lasso regression. Frontiers in Psychiatry, 12, 641417.
55. Malik, N. A., & Björkqvist, K. (2019). Workplace bullying and occupational stress among university teachers: Mediating and moderating factors. Europe's Journal of Psychology, 15(2), 240–259.
56. Martínez, I. M., Youssef-Morgan, C. M., Chambel, M. J., & Marques-Pinto, A. (2019). Antecedents of academic performance of university students: Academic engagement and psychological capital resources. Educational Psychology, 39(8), 1047–1067.
57. Maurer, M., & Bogner, F. X. (2019). How freshmen perceive environmental education (EE) and education for sustainable development (ESD). PLoS One, 14(1), e0208910.
58. Miller, R. L. (Ed.). (2018). Promoting psychological science: A Compendium of laboratory exercises for teachers of high school psychology.
59. Mofatteh, M. (2021). Risk factors associated with stress, anxiety, and depression among university undergraduate students. AIMS Public Health, 8(1), 36–65.
60. Olivier E., Galand B., Hospel V., Dellisse S. (2020). Understanding behavioural engagement and achievement: The roles of teaching practices and student sense of competence and task value. British Journal of Educational Psychology, 90(4), 887–909.
61. Pascoe, M. C., Hetrick, S. E., and Parker, A. G. (2020). The impact of stress on students in secondary school and higher education. Int. J. Adolesc. Youth 25, 104–112.
62. Patsali, M. E., Mousa, D. V., Papadopoulou, E., Papadopoulou, K.,

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">Kaparounaki, C. K., Diakogiannis, I., et al. (2020). University students' changes in mental health status and determinants of behavior during the COVID-19 lockdown in Greece. Psychiatry Res. 292, 113298.
63. Prowse, R., Sherratt, F., Abizaid, A., Gabrys, R. L., Hellemans, K., Patterson, Z. R., et al. (2021). Coping with the COVID-19 pandemic: examining gender differences in stress and mental health among university students. Front. Psychiatry 12, 650759.
64. Rapiudin, A. U. (2019). Students' Perception on Their Motivation in Learning English (The Analysis Students' Motivation Based on Maslow's Concept). Biormatika: Jurnal ilmiah fakultas keguruan dan ilmu pendidikan, 5(02), 155-160.
65. Sahão, F. T., & Kienen, N. (2021). University student adaptation and mental health: A systematic review of literature. Psicologia Escolar e Educacional, 25, e224238.
66. Schnettler, T., Bobe, J., Scheunemann, A., Fries, S., & Grunschel, C. (2020). Is it still worth it? Applying expectancy-value theory to investigate the intraindividual motivational process of forming intentions to drop out from university. Motivation and Emotion, 1-17.
67. Schunk, D. H., & DiBenedetto, M. K. (2020). Motivation and social cognitive theory. Contemporary Educational Psychology, 60, 101832.
68. Selvaraj, P. R., & Bhat, C. S. (2018). Predicting the mental health of college students with psychological capital. Journal of Mental Health, 27(3), 279–287.
69. Sommet N., Morselli D. (2021). Keep calm and learn multilevel linear modeling: A three-step procedure using SPSS, Stata, R, and Mplus. International Review of Social Psychology, 34(1), 1–19.
70. Syed, N. B.. (2021). Impact of levels of education on perceived academic stress and mental wellbeing: an investigation into online mode of learning during pandemic. J. Psychol. Res. 3, 12–18.
71. Taber, K. S. (2018). The Use of Cronbach's Alpha when Developing and Reporting Research Instruments in Science Education. Res. Sci. Educ. 48, 1273–1296.
72. Umarji O., McPartlan P., Moeller J., Li Q., Shaffer J., Eccles J. (2021). The motivational system of task values and anticipated emotions in daily academic behavior. Motivation and Emotion, 45(5), 599–616.
73. Van Tuan, P. (2020). Factors affecting the first-year students' adaptation to learning activities: A case study of a public university in Vietnam. Humanities & Social Sciences Reviews, 8(3), 1422–1432.
74. Wang X, Chen H, Liu L, Liu Y, Zhang N, Sun Z, et al. (2020). Anxiety and sleep problems of college students during the outbreak of COVID-19. Front Psychiatry.
75. Zhang Z, Zhai A, Yang M, Zhang J, Zhou H, Yang C, et al. (2020). Prevalence of depression and anxiety symptoms of high school students in Shandong Province during the COVID-19 epidemic. Front Psychiatry. 11:570096

Інформаційні ресурси:
www.Psychlit
www.Psychinfo
http://psychlib.com.ua/
http://pidruchniki.ws
http://psylib.ukrweb.net/books/beloo01/index.htm
http://www.bookzone.com.ua/books/psychology/
http://www.mindmeister.com/ 153116145/_</td></tr>
<tr><td>Обсяг освітньої компоненти та її тривалість</td><td colspan="2">3 кредити ЄКТС</td></tr>
<tr><td></td><td>Очна форма навчання –
90 годин,
З них: 32 години аудиторних занять (16 годин лекцій + 16 годин практичних занять) та 58 годин самостійної роботи.</td><td>Заочна форма навчання –
90 годин,
З них: 12 годин аудиторних занять
(6 годин лекцій + 6 годин практичних занять) та 78 годин самостійної роботи.</td></tr>
<tr><td>Очікувані результати навчання</td><td colspan="2">Після завершення навчання здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти буде :
знати:
- психологічну структуру і компоненти діяльності студентів і викладачів;</td></tr>
</table>

	- закономірності і властивості пізнавальних емоційно-вольових процесів; - вікові особливості розвитку студентів; - про структуру і розвиток особистості та її індивідуальні особливості; - основні механізми ефективного спілкування; - теорії сучасної психології, що дають можливість розробляти і впроваджувати ефективні методикивикладання. **вміти:** - застосовувати одержані знання на практиці; - використовувати знання з психології вищої школи для розробки методики викладання фахових дисциплін; - визначати темперамент особистості, особливості уваги, пам'яті, мислення студентів і застосовувати цізнання для вдосконалення індивідуального підходу студентів; - сприяти легшій адаптації студентів до навчання; - планувати свою кар'єру і готувати до цього студентів Вибіркова освітня компонента «Психологія вищої школи» суттєво доповнює та підсилює набуття **загальних компетентностей** (ЗК) та **спеціальних (фахових, предметних) компетентностей** (СК), а також додатково сприяє засвоєнню **програмних результатів навчання** (ПРН) визначених освітньо-науковими програмами для здобувачівтретього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти усіх відповідних галузей знань та спеціальностей. Навчальна компонента сприятиме реалізації загальної мети ОНП в частині підготовки здобувачів освіти до педагогічної діяльності у вищій школі.. У результаті успішного завершення навчання здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти набуде такі *загальні компетентності*: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності та *спеціальні компетентності:* СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. Навчальна компонента сприятиме досягненню таких *програмних результатів* навчання: РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. РН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.
Ключові слова	Психіка, особистість, студент, викладач, мотивація, темперамент, характер, здібності, емоції, воля, півзнавальні процеси, спілкування, студентська група
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна
Види навчальних занять	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (*додається*)
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру. Виставляється на підставі врахування поточної успішності впродовж семестру.

Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти аспіранти потребують базових знань з психології, загальної психології, педагогічної психології, вікової психології, соціальної психології, психології творчості, психофізіології, психології здоров'я тощо, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння наукових джерел з предмету. Успішно засвоєні знання аспірант паралельно використовує під час вивчення педагогіки вищої школи.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Лекції, презентації, інтерактивні методи (демонстраційні вправи,ситуаційні вправи, задачі, мозковий штурм, синектика, дискусії, робота з тестовими та іншими діагностичними методиками тощо).
Необхідне обладнання	Мультимедійний пристрій, комп'ютер, фліпчарт, папір, маркери, wi-fi.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: - **семінарські заняття** – одне заняття 5 балів, 8 занять - 40 балів (40% семестрової оцінки); - **індивідуальні завдання аналітико-рефлексивного характеру** – одне завдання - 5 балів, 8 завдань – 40 балів (40% семестрової оцінки) *На вибір 8 із 12 завдань запропонованих аспіранту*: «Врахування стилю навчальної діяльності в індивідуальній роботі зі студентом»; «Методика визначення навчального стилю (Д. Колб)»; «Усвідомлені/неусвідомлені мотиви», «Модель розвитку мотивів. Структурування й систематизація»; «Психологічні засади ефективного викладання. Аналіз критеріїв з класифікації "методик спілкування лектора"; «Рефлексивний аналіз «Теорія – Практика»; «Рефлексивний аналіз "Між процесом і метою"; «Вікно Джогарі»; «Механізми соціальної перцепції»; «Тренування досвіду неконфліктної комунікації»; «Ретроспективна або проспективна рефлексія студентських груп»; «Чому я можу Вас навчити?». - **Модульний контроль** в усній формі, тестовій формі 20 балів (20% семестрової оцінки); *Критерії оцінювання семінарського заняття* 5 балів – відповідь повна, творча, аспірант демонструє глибоке розуміння та власні міркування, вміння аргументувати судження і висновки, наводить приклади; 4 бали – відповідь повна, логічна, аспірант демонструє результати обґрунтування питання науковцями, але без самостійного осмислення; 3 бали - відповідь повна, але репродуктивна, самостійний аналіз слабо аргументований 2 бали – відповідь часткова, суть обговорюваного питання розкрито поверхово. 1 бал – доповнення, або відповідь містить неточності 0 балів – порушення вимог академічної доброчесності *Критерії оцінювання індивідуальних завдань* 5-4 балів – аспірант демонструє розуміння змісту завдання, його теоретичної основи (ідеї, концепції), логічно викладає свої міркування, аргументовано викладає результати аналізу і формулює висновки (резюме); 4 бали – аспірант демонструє розуміння змісту завдання, його теоретичної основи, логічно викладає свої міркування, аналізує і формулює висновки, однак інтерпретації мають довільний, не систематизований характер ; 3 бали – аспірант в основному розкриває поставлене завдання, викладає свої міркування, аналізує і формулює висновки, однак вони мають частковий характер ; 2 бали – аспірант поверхово розглядає поставлене завдання, не викладає своїх міркувань, висновків, рефлексивний аналіз відсутній 1 бал – відповідь аспіранта репродуктивна, містить переказ теоретичних джерел; 0 балів – порушення вимоги академічної доброчесності.

	Загалом 100 балів – залік: 0-50 незараховано (0-24=F; 25-50=FX), 51-100 - зараховано (51-60= E; 61-70=D; 71-80=C; 81-89=B; 90-100=A). FX означає: “незараховано” – необхідно виконати певну додаткову роботу для успішного складання; F означає: “незараховано” – необхідна значна подальша робота, курс потрібно пройти повторно. **Академічна доброчесність**: очікується, що роботи здобувачів наукового ступеня доктора філософії будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Результати навчання, здобуті у неформальній та інформальній освіті**, зараховуються відповідно до «Порядку визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті». Відповідну заяву про перезарахування (кредитів, частини кредитів) слід подати на ім’я ректора до початку вивчення курсу). Додатково здобувач може претендувати на перезарахування окремих тем практичних занять, індивідуальних завдань на підставі: - публікації статті, участі у науковій конференції та публікації матеріалів (тез) за тематикою курсу; - надання сертифіката -тів про здобуту неформальну освіту за тематикою курсу. - сертифікатів, дипломів електронних курсів з психології на платформах *EdEra, Prometheus, Coursera, Alison* за тематикою курсу. Сертифікати та результати інформальної освіти і результати їх перезарахування викладачем розміщуються на сторінці курсу на платформі Moodle. Оцінюються результати відповідною кількістю балів, яку визначено для конкретної теми (індивідуального завдання) **Консультації в умовах дистанційногонавчання**. У разі дистанційного навчання здобувачеві необхідно щотижня завантажувати виконані завдання у папку спільного доступу в системі Moodle, щоби колеги могли їх прочитати та висловити свої зауваження, а викладач міг прочитати й оцінити виконання завдання. **Політика щодо академічної доброчесності.** Львівський національний університет імені Івана Франка плекає фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в Університеті несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Політика академічної доброчесності є принципово важливою – в Університеті діє «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка», розміщено за покликанням: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf У кожному сумнівному випадку, де здобувач невпевнений щодо доброчесного використання наукових матеріалів, необхідно проконсультуватись щонайменше з одним викладачем. **Використання технологій штучного інтелекту (ШІ).** Використання технологій штучного інтелекту під час підготовки до навчальних занять, виконання завдань самостійної роботи допускається лише як допоміжний інструмент із обов’язковим зазначенням факту такого використання. Представлення згенерованого тексту, чи результатів як власних, без належного посилання, вважається порушенням академічної доброчесності. Завдання, виконані тільки із застосуванням ШІ, оцінюються 0 балів. **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов’язковим. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба,

	міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин, воєнні дії) навчання може відбуватись в онлайн форматі. Здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітньою компонентою. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються**.
Питання до заліку	1. Предмет психології вищої школи. 2. Проблеми і завдання психології вищої школи. 3. Чи потрібна у вищій школі психологічна служба? 4. Вікові особливості студентської молоді. 5. Чи правомірним є вживання терміну "студентський вік"? 6. Адаптація першокурсників до навчання в ЗВО. 7. Як вчити студентів вчитися в ЗВО? 8. Види і особливості діяльності студентів. 9. Навчальні стилі: риси, обмеження, переваги. 10. Механізми научіння і навчальний процес в ЗВО. 11. Види і особливості діяльності викладача ЗВО. 12. Мотиви і стимули в навчальному процесі в ЗВО. 13. Мотивація навчання студентів. 14. Вплив мотивації на ефективність викладацької діяльності. 15. Вплив переживань на поведінку і діяльність учасників навчального процесу в ЗВО. 16. Стресостійкість та долання надмірної/паталогічної тривоги студентів і викладачів 17. Воля, вольова дія, вольова людина. 18. Чинники розвитку особистості студента. 19. Роль особистості викладача в навчально-виховному процесі в ЗВО. 20. Темперамент в адаптації студента до навчання у ЗВО. 21. "Притирка" темпераментів студентів і викладачів. 22. Вплив характеру на результативність навчання. 23. Здібності – база для ефективного навчання. 24. Загальні та спеціальні здібності та їх розвиток в процесі одержання вищої освіти. 25. Врахування і використання закономірностей відчуття і сприймання в процесі викладання в ЗВО. 26. Сприймання навчального матеріалу студентами. 27. Організація групової та індивідуальної уваги студентів під час навчання. 28. Закономірності запам'ятовування, збереження і відтворення навчального матеріалу. 29. Творче мислення та ефективність навчання. 30. Проблема розуміння і навчальний процес в ЗВО. 31. Розвиток мовлення студентів. 32. Мовлення викладача: вимоги, способи вдосконалення. 33. Теорія поетапного формування розумових дій П. Я. Гальперіна та її "методичні" можливості. 34. Когнітивно-біхевіоральний підхід до навчання. 35. Проблемне навчання: розв'язанню проблем можна навчити. 36. Програмоване навчання: засади, переваги, обмеження. 37. Інтенсифікація навчання: складніше, швидше, більшими порціями. 38. Модель взаємодії "учень-викладач" у навчальному процесі за К. Роджерсом. 39. Психологічне забезпечення методик, що використовуються в інтерактивному навчанні. 40. Вплив інтерактивного навчання на особистісну, пізнавальну та емоційну сферу особистості студента. 41. Параметри спілкування: перцептивний, інформаційний, інтеракційний. 42. Класифікації видів спілкування. 43. Особливості комунікаційного процесі у вищій школі (залежно від форми навчання). 44. Рівні та механізми спілкування.

	45. Студентська група – створення, розвиток, роль в навчальному процесі. 46. Утворення та етапи та особливості розвитку студентської групи. Структура групи, ролі в групі. 47. Проблема лідерства у групі. 48. Вплив групи на особистість студента. 49. Взаємодії та взаємовплив у групі. 50. Продуктивність групової роботи у навчанні. 51. Створення команди (колективу) в студентській групі. 52. Студент у гуртожитку: проблеми співжиття, допомога та контроль з боку викладачів, профілактика конфліктів. 53. Що таке булінг та мобінг і як їх попереджати та долати? 54. Які булінгові позиції може займати певна особа в групі? 55. Як попередити булінг в студентській групі? 56. Дотримання режиму роботи та відпочинку в процесі навчання і здоров'я студентів та викладачів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде подано після завершення навчання.

додаток

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

3 семестр, II курс

Тиж./ дата	**Тема, план, короткі тези**	**Форма діяльності** (заняття) лекція, дискусія, групова робота)	**Матеріали**	**Література**, ресурси в інтернеті	**Завдання,** год. (самостійна робота та індивідуальні завдання)
1-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 1: Вища освіта якпредмет психологічного аналізу.Предмет, завдання і методипсихології вищої школи. Вища освіта в Україні.** Психологіявищої школи – галузь прикладної психології, педагогічної психології чи самостійна психологічна дисципліна? Проблеми і завдання психології вищої школи. Методи дослідження та інтерпретації впсихології вищої школи.	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 1,2, 3,4,6, 38, 46, 52,53, 60, 66, 68	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 4 год.
	Тема № 2: Вікові особливості студентської молоді Вдосконалення психічних процесів в юнацькому віці і в молодості. Студентство як соціальна категорія. Новоутворення в психіці. Ідентифікація та соціально-рольове самовизначення студентів. Адаптація першокурсників до умов навчання у вищій школі. Чи варто студентів учити вчитися?			БЛ - 1-4; ДЛ -1,2, 3,4,6, 38, 46, 52,53, 60, 66, 68	
2-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема 3: Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі**. Діяльність студента, діяльність викладача. Психологічні умови ефективного управління навчально-виховним процесом у ЗВО. Психологічна структура діяльності: мета, мотив, дія,знання, вміння, навички.Закономірності формування навичок. Породження і корекція діяльності. Види і особливості діяльності студентів. Навчання як діяльність. Навчальні стилі: риси,обмеження, переваги. Визначення навчального стилю. Корекція навчального стилю. Механізми научіння.Види і особливості діяльності викладача вищоїшколи: у навчальному процесі, унауковому дослідженні, у вихованні студентів.	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, мозковий штурм, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 1,3,6,11,29,35,38	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.
	Тема 4: Мотивація діяльності студентів і викладачів. Мотивація і стимули внавчальному процесі. Усвідомленімотиви: потреби, інтереси,переконання, ідеали.Неусвідомлені мотиви: настанови та потяги. Як			БЛ - 1-4; ДЛ - 8,11, 16,59,61,62,67	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 3 год.

	виробити у студентів позитивну мотивацію до навчання і наукового пошуку. Винагороди та мотивація діяльності викладача.Задоволеність роботою та мотивація діяльності.Мотиваційний конфлікт. Вплив мотивації на ефективність діяльності студента і викладача.Мотивація досягнення успіху та запобігання поразок у життєдіяльності студентів і викладачів.				
3-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема 5: Емоції, почуття, воля.** Емоції і почуття у житті молодої людини. Емоційні стани та види почуттів. Вплив переживань на поведінку і діяльність учасників навчального процесу у ЗВО.Саморегуляція при переживаннях. Стресостійкість та долання надмірної / патологічної тривоги. Кохання і навчання: як не зробити їх перешкодами одне для одного.Сесія не повинна приводити до дистресу. Воля, вольова дія,вольова людина. Воля як чинник успіхів.	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ -15,17,19,21-23,25, 33,34,40,50,54,56 ,58,65,69,70	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 3 год.
	Тема 6:Вища школа як інститут соціалізації людини.Особистість студента і викладача. Структура особистості та її розвиток. Спрямованість особистості студента (викладача) та результативність навчального процесу. Розвиток особистості студента під час навчання у ЗВО.Вплив особистості викладача на навчально-виховний процес у вищій школі.Самосвідомість – "Я-концепція" та мотивація навчання студента в ЗВО. Самооцінка та рівень домагань студентів, їхній вплив на ефективність навчання.Вибір життєвого стилю. Гендерні ролі та гендерні проблеми у вищій школі.			БЛ - 1-4; ДЛ - 4,5, 12,19, 20,23, 27,28,58,61,63	
4-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема 7: Індивідуальні особливості студента і його адаптація до навчання у вищій школі.** Темперамент і темп та ритм навчальної діяльності. Вплив темпераменту на пізнавальні здатності студента. Темперамент у адаптації студента до навчання у вищій школі. "Притирка"темпераментів студентів і викладачів.Характер як система індивідуальних особливостей особистості. Акцентуації характеру та психічне здоров'я.Чи впливає характер на результативність навчання? Здібності – база для ефективного навчання. Загальні та спеціальні здібності та їхній розвиток у процесі набуття вищої освіти.Обдарованість, талант, геніальність. Чи має шанс людина стати генієм без вищої освіти?	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач, демонстраційні вправи	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 1,2,3,5, 6,18, 19,45	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 3 год.
5-й навчальний	**Тема 8: Пізнавальна діяльність студентів.** Використання і врахування закономірностей і властивостей	***лекція – 2 години***	Презентація навчально-	БЛ - 1-4; ДЛ - 6,12,13,	

тиждень (згідно з розкладом)	перцептивних процесів у процесі викладання у ЗВО. Сприймання навчального матеріалу студентами. Типи сприймання і здатність до вивчення відповідних дисциплін.Увага: властивості, види,механізми. Організація групової та індивідуальної уваги студентів в процесі навчання. Увага – запорука ефективного навчання.Процеси і види пам'яті.Закономірності запам'ятовування, збереження, відтворення.Забування та боротьба з ним.Відтворення матеріалу на іспитах (заліках, контрольних роботах, колоквіумах тощо). Засоби та вправи для розвитку пам'яті.Мислення в навчальному процесі у вищій школі. Проблема розуміння. Психологічні проблеми застосування ШІ Розв'язання задач і проблемних ситуацій. Пошук потрібної інформації. Розвиток мовлення студентів. Мовлення викладача.Використання уяви студентів для підвищення ефективності їхнавчання. Чи потрібно викладачу мати розвинену уяву?	дискусія, групова робота, розв'язання задач, демонстраційні вправи	методичні матеріали	45,48,55	
	Тема 9: Психологічні теорії як підґрунтя сучасних методик викладання у вищій школі. Теорія поетапного формування розумових дій П. Гальперіна та її "методичні" можливості.Когнітивно-біхевіоральний підхід до навчання. Проблемне навчання: розв'язанню проблем можна навчити.Програмоване навчання: засади,переваги, обмеження. Інтенсифікація навчання:складніше, швидше, більшими порціями. Модель взаємодії "учень-викладач" у навчальному процесі (за К. Роджерсом).Підхід, центрований на студенті.Психологічне забезпечення методик, що використовуються в інтерактивному навчанні. Вплив інтерактивного навчання на особистісну, пізнавальну та емоційну сферу особистості студента. Що дає "взаємодія студентів" викладачу?	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач, демонстраційні вправи	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ -1,2,3,9	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 3 год.
6-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема 10: Спілкування у вищій школі.** Параметри спілкування: перцептивний, інформаційний, інтеракційний. Класифікації видів спілкування. Особливості комунікаційного процесу у вищій школі (залежно від форми навчання). Рівні та механізми спілкування. Конфлікти у вищій школі: причини, анатомія,запобігання, розв'язання. Стилі поведінки в конфлікті. Процедури примирення. Особливості роботи психологічної служби вищої школи.	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач, демонстраційні вправи	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 4,7,8,9,10,26, 30,35,36,48	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 3 год.
7-й навчальний тиждень	**Тема № 11: Студентська група –створення, розвиток, роль внавчальному процесі.** Утворення та етапи та особливості розвитку студентської	***лекція – 2 години*** дискусія, групова	Презентація навчально-методичні	БЛ - 1-4; ДЛ - 4,30,35,36,48,49	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури

(згідно з розкладом)	групи. Структура групи, ролі в групі. Проблема лідерства у групі. Вплив групи на особистість студента. Взаємодії та взаємовплив у групі. Продуктивність групової роботи у навчанні. Створення команди (колективу) в студентській групі.Студент у гуртожитку: проблеми співжиття, допомога та контроль з боку викладачів, профілактика конфліктів.Проблема булінгу у вищій школі.Булінгові позиції. Діагностика, долання та профілактика булінгу у вищій школі.Проблеми мобінгу у вищій школі: запобігання і подолання.	робота, розв'язання задач, демонстраційні вправи	матеріали		4 год.
9-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 1: Навчальні стилі та їхня корекція** 1. Навчальні стилі: визначення, особливості, переваги, обмеження. 2. Методика визначення навчальних стилів студентів. 3. Корекція вад навчального стилю.	***практичне заняття – 2 години*** групова та індивідуальна робота. Робота з тестом "Навчальні стилі". Рольові ігри,розв'язання задач, ситуаційних вправ	Презентація, навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 4; ДЛ - 2, 7,8,12	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 4 год.
10-11-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 2: Вивчення навчальної мотивації студентів.** 1. Мотивація до навчання: види причини. 2. Стимули (заохочення і покарання) в навчальному процесі у вищій школі: за і проти. 3. Методики вивчення навчальної мотивації студентів.	***практичне заняття – 4 години*** дискусія, групова та індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Робота з тестами ("Потреби", "Мотивація досягнення успіху", "Навчальні інтереси" тощо).	Презентація, навчальномет одичні матеріали, тексти тестів	БЛ - 1,2,4; ДЛ - 8,11, 16,59,61,62,67	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальники тестів 4 год.
12-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 3: Використання психологічних теорій для створення ефективних методик викладання у ЗВО.** 1. Психологічні засади ефективного викладання. 2. Відпрацювання методик викладання з врахуванням ідей (на базі) певних психологічних теорій.	***практичне заняття – 2 години*** дискусія, групова робота.	Презентація, навчальномет одичні матеріали	БЛ - 1,4; ДЛ - ДЛ -1,2,3,9	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури.

					4 год.
13-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 4: Вироблення навичок ефективного спілкування** 1. Параметри спілкування. 2. Види і рівні спілкування. 3. Механізми спілкування. 4. Спілкування без конфліктів.	***практичне заняття – 4 години*** рольові ігри, вправи, задачі	Презентація, навчальнометодичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 4,7,8,9,10,26, 30,35,36,48	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 4 год.
14-15-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 5: Формування і розвиток студентської групи** 1. Формування групи, групові норми. 2. Утворення “команди” (колективу). 3. Групова динаміка. Кооперація, конформізм, конкуренція. 4. Діагностика, долання та профілактика булінгу у вищій школі.	***практичне заняття – 2 години*** дискусія, вправи, рольові ігри та демонстраційні вправи, групова робота	Презентація, навчальнометодичні матеріали	БЛ - 1,4,; ДЛ - 4,30,35,36,48,49	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 4 год.
16-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 6: Поведінка викладачана лекції. Відеотренінг аборольова гра «Чому і як я можуВас навчити»** Домашнє завдання:підготувати фрагмент лекції або практичного заняття на 5-7 хв. Під час віднотренінгу кожен учасник семінару читає свою “міні-лекцію” або проводить фрагмент практичного заняття. Ведеться відеозапис. Група переглядає відеозапис і обговорює,виокремлюючи переваги, знахідки представлених фрагментів лекцій або практичних занять, робить побажання на вдосконалення педагогічних умінь та навичок кожного учасника тренінгу. Рольова гра «Чому і як я можу Вас навчити»: кожен аспірант маєпідготувати коротку програму дій, за допомогою якої можна чомусь навчити інших. Під час заняття ведеться демонстрація таобговорення слушності методики, виокремлення ефективних тавдалих засобів навчання.	***практичне заняття – 2 години*** відеотренінг, рольова гра	Презентація, навчально-методичні матеріали		Підготувати фрагмент лекції або практичного заняття на 5-7 хв. або підготувати коротку програму дій, за допомогою якої можна чомусь навчити інших. 12 год.
16 навчальних тижнів		32 години аудиторних: 16 годин лекції + 16 годин практичні заняття			58 годин самостійної роботи

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

3 семестр, ІІ курс заочна форма навчання

Тиж./ дата	**Тема, план, короткі тези**	**Форма діяльності** (заняття) лекція, дискусія, групова робота)	**Матеріали**	**Література**, ресурси в інтернеті	**Завдання,** год. (самостійна робота та індивідуальні завдання)
1-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 1: Вища освіта як предмет психологічного аналізу. Вікові особливості студентської молоді: особливості особистісної та мотиваційної сфери** Психологіявищої школи – галузь прикладної психології, педагогічної психології чи самостійна психологічна дисципліна?Проблеми і завдання психології вищої школи. Методи дослідження та інтерпретації в психології вищої школи. Вдосконалення психічних процесів в юнацькому віці і в молодості. Студентство як соціальна категорія. Новоутворення в психіці. Ідентифікація та соціально-рольове самовизначеннястудентів. Адаптація першокурсників до умов навчання у вищій школі. Психологічні умови ефективного управління навчально-виховним процесом у ЗВО. Психологічна структура діяльності: мета, мотив, дія, знання, вміння, навички.Закономірності формування навичок. Породження і корекція діяльності. Навчальні стилі: риси, обмеження, переваги. Визначення навчального стилю. Корекція навчального стилю. Механізми научіння.Види і особливості діяльності викладача вищої школи: у навчальному процесі, у науковому дослідженні, у вихованні студентів. Структура особистості та її розвиток. Спрямованість особистості студента (викладача) та результативність навчального процесу. Розвиток особистості студента під час навчання у ЗВО.Вплив особистості викладача нанавчально-виховний процес увищій школі.Самосвідомість – “Я-концепція” та мотивація навчання студента в ЗВО. Самооцінка та рівень домагань студентів, їхній вплив на ефективність навчання.Вибір життєвого стилю. Гендерні ролі та гендерні проблеми у вищійшколі. Темперамент. Характер. Здібності. Їхня роль в навчально-виховному просі у вищій школі.Мотивація і стимули в навчальному процесі.	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв’язання задач	Презентація, навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ -1-6,8,11, 12, 18-20,23,27-29, 35,38, 45,46, 59,60-63, 66-68	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 13 год.

	Усвідомлені мотиви: потреби, інтереси,переконання, ідеали.Неусвідомлені мотиви: настановаи та потяги. Як виробити у студентів позитивну мотивацію до навчання і наукового пошуку. Винагороди та мотивація діяльності викладача.Задоволеність роботою та мотивація діяльності.Мотиваційний конфлікт. Вплив мотивації на ефективність діяльності студента і викладача.Мотивація досягнення успіху та запобігання поразок у діяльності студентів і викладачів				
2-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема 2: Психічні процеси в навчальній діяльності** Емоції і почуття у житті молодої людини. Емоційні стани та види почуттів. Вплив переживань на поведінку та діяльність учасників навчального процесу у ЗВО.Саморегуляція при переживаннях.Стресостійкість та долання надмірної (патологічної тривоги. Кохання і навчання: як не зробити їх перешкодами одне для одного.Сесія не повинна приводити до дистресу. Воля, вольова дія,вольова людина. Воля як чинник успіхів. Використання і врахування закономірностей і властивостей перцептивних процесів в процесі викладання у ЗВО. Сприймання навчального матеріалу студентами. Типи сприймання і здатність до вивчення відповідних дисциплін.Увага: властивості, види,механізми. Організація групової та індивідуальної уваги студентів в процесі навчання. Увага – запорука ефективного навчання. Процеси і види пам'яті.Закономірності запам'ятовування, збереження, відтворення.Забування та боротьба з ним.Відтворення матеріалу на іспитах (заліках, контрольних роботах,колоквіумах тощо). Засоби та вправи для розвитку пам'яті.Мислення в навчальному процесіу вищій школі. Проблемарозуміння. Психологічні проблеми застосування ШІ, Розв'язання задач і проблемних ситуацій. Пошук потрібної інформації. Розвиток мовлення студентів. Мовлення викладача.Використання уяви студентів для підвищення ефективності їхнього навчання. Чи потрібно викладачумати розвинену уяву?	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 6,12,13, 15,17,19,21-23, 25,33,34,40,45, 48, 50,54-56,58, 65,69,70	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 13 год.
2-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема 3: Спілкування у вищій школі. Студентська група – створення, розвиток, роль в навчальному процесі** Параметри спілкування: перцептивний, інформаційний, інтеракційний. Класифікації видів спілкування. Особливості комунікаційного процесу у вищій школі (залежно від форми	***лекція – 2 години*** дискусія, групова робота, розв'язання задач,	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 4,7,8,9,10,26, 30,35,36,48,49	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури 13 год.

	навчання). Рівні та механізми спілкування. Конфлікти у вищій школі: причини, анатомія,запобігання, розв'язання. Стилі поведінки в конфлікті. Процедури примирення. Особливості роботи психологічної служби вищої школи Утворення та етапи та особливості розвитку студентської групи. Структура групи, ролі в групі. Проблема лідерства у групі. Вплив групи на особистість студента. Взаємодії та взаємовплив у групі. Продуктивність групової роботи у навчанні. Створення команди (колективу) в студентській групі.Студент у гуртожитку: проблеми співжиття, допомога та контроль з боку викладачів, профілактика конфліктів.Проблема булінгу у вищій школі.Булінгові позиції. Діагностика, долання та профілактика булінгу у вищій школі.Проблеми мобінгу у вищій школі: запобігання і подолання..	демонстраційні вправи			
4-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 1: Навчальні стилі та їхня корекція** 1. Навчальні стилі: визначення, особливості, переваги, обмеження. 2. Методика визначення навчальних стилів студентів. 3. Корекція вад навчального стилю.	***практичне заняття – 2 години*** групова та індивідуальна робота. Робота з тестом "Навчальні стилі". Рольові ігри,розв'язання задач, ситуаційних вправ	Презентація, навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 4; ДЛ - 2, 7,8,12	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 13 год.
5-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 2: Вивчення навчальної мотивації студентів.** 1. Мотивація до навчання: види причини. 2. Стимули (заохочення і покарання) в навчальному процесі у вищій школі: за і проти. 3. Методики вивчення навчальної мотивації студентів.	***практичне заняття – 4 години*** дискусія, групова та індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Робота з тестами ("Потреби", "Мотивація досягнення успіху", "Навчальні інтереси" тощо).	Презентація, навчальнометодичні матеріали, тексти тестів	БЛ - 1,2,4; ДЛ - 8,11,16,59,61,62, 67	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальники тестів 13 год.

6-й навчальний тиждень (згідно з розкладом)	**Тема № 4: Вироблення навичок ефективного спілкування** 1. Параметри спілкування. 2. Механізми, види та рівні спілкування. 3. Спілкування без конфліктів. 4. Формування групи, групові норми.Утворення “команди” (колективу). 5. Групова динаміка. Кооперація, конформізм, конкуренція. 6. Діагностика, долання та профілактика булінгу у вищій школі.	***практичне заняття – 4 години*** рольові ігри, вправи, задачі, рольові ігри та демонстраційні вправи, групова робота	Презентація, навчальнометодичні матеріали	БЛ - 1-4; ДЛ - 4,7,8, 9,10,26,30, 35,36, 48,49	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 13 год.
6 навчальних тижнів		12 годин аудиторних: 6 годин лекції + 6 годин практичні заняття			78 годин самостійної роботи